

הקמת אתרי חוויה תנ"כיים בירושלים

הצעה להחלטה

מחליטים,

בהמשך להחלטות הממשלה מס' 3696 מיום 6.6.2005, מס' 4090 מיום 8.9.2005, מס' 2147 מיום 29.7.2010 ומס' 3238 מיום 29.5.2011, בהמשך להחלטה מס' 3813 של הממשלה מיום 13.11.2011 ובהתאם לקבוע בסעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל ובמסגרת פעולות הממשלה לחיזוק העיר ירושלים בתחום התיירות:

1. לקדם הקמתם של אתר/אתרים נושאיים, למשיכת תיירים מרחבי העולם ומבקרים מכלל גווני האוכלוסייה, שיאפשר חוויה תיירותית ייחודית, על בסיס ההיסטוריה, התרבות, הארכיאולוגיה והמורשת, שמייצגת העיר ירושלים; כאשר המוטיב המרכזי בו הוא ייצוג תקופת התנ"ך בסביבה האותנטית בה התרחשו האירועים.
2. להטיל על הרשות לפיתוח ירושלים לגבש התכנית, תוך פרק זמן של תשעה חודשים מיום קבלת החלטה זו ולהביאה, לאישור צוות, שבראשו יעמדו במשותף המנהל הכללי משרד ראש הממשלה והמנהל הכללי משרד התיירות וחברים בו הממונה על התקציבים משרד האוצר, ראש עיריית ירושלים ומנהל הרשות לפיתוח ירושלים, או מי מטעמם.
3. התכנית תכלול איתור שטחים מתאימים; מידת התאמה לפרויקטים קיימים, או פרויקטים בתכנון; מתווה תכנון ראשוני; אומדן עלויות ומודלים למימון הפרויקט כמיזם כלכלי עצמאי.
4. לשם יישום החלטה זו וגיבוש התכנית, יוקצה סך של שני מיליון ₪ מתקנת "תכנית הצמיחה" במשרד רה"מ.

דברי הסבר

נתונים תומכי החלטה ומידע מחקרי

מעמדה של העיר ירושלים קובע בחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, המנחה, כי הממשלה תשקוד על פיתוחה ושגשוגה של ירושלים ועל רווחת תושביה על ידי הקצאת משאבים מיוחדים וכי לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוח של ירושלים בנושא משק וכלכלה ובנושאים אחרים. מטרת החלטה זו ברוח חוק: יסוד ירושלים, היא קידום תחום התיירות בעיר ירושלים, באמצעות הקמת אתרים תיירותיים חווייתיים, שתכניהם עוסקים בתנ"ך, דוגמת פארקים נושאים בעולם, המושכים מיליוני תיירים בשנה.

בשנת 2011 ביקרו במדינת ישראל כ-2.8 מיליון תיירים מחו"ל. כ-80% אחוזים מהם ביקרו בירושלים, וכ-30% אחוזים לנים בעיר ירושלים. בשל הפוטנציאל התיירותי הטמון בירושלים, משקיעה הממשלה תקציבים ייחודיים, במסגרת תכניות "הצמיחה", "מרום" ו"אגן העיר העתיקה", לקידום התחום ולמימוש הפוטנציאל הטמון בו, זאת על מנת לתרום לחיזוק מעמדה ותדמיתה של ירושלים, להוסיף מקומות עבודה ולשפר את כלכלתה.

על בסיס נתונים אלו, מוצע לקדם הקמת אתרים תיירותיים נושאים בירושלים, אשר יאפשרו בילוי חווייתי לכל גווי האוכלוסייה, תוך נגיעה בתכנים של ההיסטוריה בתקופת התנ"ך וישמשו כאטרקציה תיירותית מרכזית וייחודית, בכדי להגדיל את כמות התיירים המבקרים והלנים בעיר ירושלים, ותוך כדי כך את כמות התיירים המבקרים בארץ בכלל.

החלטת ממשלה מס' 3813 של הממשלה מיום 13.11.2011, הנחתה להקים וועדה שתבחן את ההיבטים הנדרשים להקמת "היכל התנ"ך", במבנה מוזיאלי חדשני, שיציג תכנים שונים שעניינם תקופת התנ"ך. מטרת החלטה זו היא לקדם הקמתם של אתרים חווייתיים-תיירותיים נוספים, שהנושא העומד בבסיסם הוא התנ"ך, או לשלב ביניהם.

תחום התיירות בעיר ירושלים הועבר על פי החלטת מועצת העיר מיום 8.6.2009, שהתבססה על דו"ח ועידת התיירות בעירייה מיום 10.6.2009, בו נקבע, כי ניהול תחום התיירות בירושלים יועבר לאחריות הרל"י, בעיר. בהחלטת ממשלה מס' 2147 מיום 29.7.2012, נקבע כי הממשלה תסייע גם לתחום התיירות בירושלים, באמצעות הרל"י, ולשם כך קיבלה הרל"י תקציב נוסף ממשד האוצר והיא אמונה על קידום תחום התיירות גם במסגרת תכנית "מרום". על כן, מוצע כי הרל"י תפעל לגיבוש תכנית התכנון הראשונית של הפארק, שתכלול איתור שטחים וחלופות, מתווה תכנוני ראשוני והצעות למודלים של מימון הפרויקט, ובחינת שילוב בין פרויקטים קיימים או מתוכננים ותביא את התכנית לאישור הצוות הבינמשרדי כמפורט בהצעה.

השפעות אפשריות להחלטה (כלכלה, חברה, סביבה וממשל)

הגדלת מס' התיירים המבקרים בירושלים ועל ידי כך, הגדל מס' התיירים המבקרים בארץ. על פי מחקר שנערך עבור משרד התיירות והתאחדות המלונות בשנת 2007, לגידול התיירות הנכנסת יש השפעה חיובית משמעותית על התמ"ג ועל כמות המועסקים. כל מליון תיירים מהווים תוספת של כ-5.5 מיליארד ₪ לתמ"ג ומייצרים כ-30,500 מקומות עבודה חדשים במעגלים ישירים ועקיפים.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – טרם נתקבלה עמדתו

שר התיירות – מתנגד

חלופות להצעת ההחלטה

לא רלוונטי

הזיקה שבין ההצעה לבין יעדי הממשלה

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 4090 מיום 8.9.2005

החלטת ממשלה מס' 2147 מיום 29.7.2010

החלטת ממשלה מס' 3238 מיום 29.5.2011

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב.

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ"ה באייר התשע"ב
17 במאי 2012

היועצת המשפטית

ירושלים, כ"ד אייר תשע"ב

16 מאי 2012

תיק: 7 – הצעות החלטה

מזהה מלי: 323783D

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות השרים

נושא הצעת ההחלטה:

הקמת אתרי חוויה תנ"כיים בירושלים.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

בהצעה מוצע לקדם את הקמתם של אתר/אתרים נושאים, אשר יספקו חוויה תיירותית ייחודית ואת הצגת ההיסטוריה, התרבות, הארכיאולוגיה והמורשת של העיר ירושלים, כאשר המוטיב המרכזי באתרים אלה יהיה התנ"ך, והמאורעות ההיסטוריים המוצגים בסביבה האותנטית בה התרחשו. לשם כך מוצע לגבש תכנית להקמת האתרים אשר תכלול התייחסות לאיתור שטחים מתאימים, וחלופות לכך, מתווה תכנון ראשוני, אמדן עלויות ומודלים למימון הפרויקט כמיזם כלכלי עצמאי.

ההצעה קובעת כי לשם יישום ההחלטה יוקצה סל של שני מליון ₪ מתקנת "תכנית הצמיחה" במשרד רה"מ. ההצעה מוגשת בהמשך להחלטות ממשלה קודמות העוסקות בחיזוקה של העיר ירושלים, לרבות בתחום התיירות, ובהתאם לסעיף 4 לחוק יסוד: ירושלים בירת ישראל, המסמך את הממשלה להקצות משאבים מיוחדים וליתן עדיפויות מיוחדות לירושלים, הקובע כדלקמן:

"(א) הממשלה תשקוד על פיתוחה ושגשוגה של ירושלים ועל רווחת תושביה על ידי הקצאת משאבים מיוחדים, לרבות מענק שנתי מיוחד לעיר ירושלים (מענק בירה) באישור וועדת הכספים של הכנסת.

(ב) לירושלים יינתנו עדיפויות מיוחדות בפעילויות של רשויות המדינה לפיתוחה של ירושלים בנושאי משק וכלכלה ובנושאים אחרים.

(ג) הממשלה תכונן גוף או גופים מיוחדים לביצוע סעיף זה"

בהתאם להצעה, פיתוחה של התכנית יוטל על הרשות לפיתוח ירושלים (להלן: "הרל"י"). בתוך תשעה חודשים יהיה על הרל"י להביא את התכנית לאישור צוות בראשו יעמדו במשותף מנכ"ל משרד ראש הממשלה ומנכ"ל משרד התיירות ויהיו חברים בו הממונה על התקציבים במשרד האוצר, ראש עיריית ירושלים ומנהל הרל"י, או מי מטעמם.

הרל"י היא רשות סטטוטורית, שהוקמה על פי חוק הרשות לפיתוח ירושלים התשמ"ח-1988. סעיף 5 לחוק קובע:

"(א) ואלה תפקידי הרשות:

(1) ליזום פעולות לפיתוחה הכלכלי של ירושלים;
רח' קפלן 3, קריית בן גוריון, ירושלים 91919, טל: 02-6705463, פקס: 02-5605008
3 Kaplan St. Jerusalem 91919, Tel: +972 (2) 6705463, Fax: +972 (2) 5605008

היועצת המשפטית

- (2) להכין תכניות לפיתוח הכלכלי של ירושלים;
- (3) לעודד יוזמות כלכליות לפיתוח ירושלים;
- (4) לתאם בין משרדי הממשלה, הרשויות והגופים העושים לפיתוח ירושלים;
- (5) לספק מידע בכל הקשור ליוזמות, לתכניות ולמפעלים כלכליים בירושלים;
- (6) לייעץ ולסייע בכל הקשור לתכנון והקמה של מפעלים כלכליים בירושלים, לרבות להליכים הדרושים לעניין זה לפי כל דין;
- (7) לפעול למען ריכוז הנהלות משרדים ויחידות ממשלתיים וארגונים ארציים בירושלים

כעולה מהסעיף המצוטט לעיל, הרשות מוסמכת לייעץ ולסייע בכל הקשור לתכנון והקמה של מפעלים כלכליים בירושלים וכן להכין תכניות לפיתוח הכלכלי של ירושלים. עוד יצוין, כי החלטת ממשלה מספר 2147 מיום 29.7.2010 קובעת כי תחום התיירות בירושלים יתווסף לרשימת התחומים בהם מטפלת הממשלה בסיועה של הרלי"י וכן כי הרלי"י אמונה על קידום תחום התיירות גם במסגרת תכנית "מרום" שאושרה בממשלה בהחלטה מספר 3238 מיום 29.5.2011.

יצוין כי הרלי"י, כתאגיד סטטוטורי, מחויבת לבצע את התקשרויותיה עם צדדים שלישיים על פי חוק חובת מכרזים התשנ"ב 1992 ותקנותיו, וכך יהיה עליה לעשות גם במסגרת יישום החלטה זו, היה ותאושר על ידי הממשלה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הצעת ההחלטה הופצה ביום 15.5.2012 ליועצים המשפטיים למשרדי הממשלה הרלוונטיים: משרד האוצר ומשרד התיירות

מלשכת יועמ"ש משרד האוצר נמסר כי אין הערות משפטיות להצעה.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההחלטה:

אין מניעה לאישור הצעת ההחלטה.

בברכה,

שלומית ברנע פרגו, עו"ד
היועצת המשפטית